

Jankowski, Marian

Ś.p. Marjan Smoluchowski (ur. 28 maja 1872 r. - um. 5 września 1917 r.)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 10, 196-197

1917

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ś. p. Marjan Smoluchowski

(ur. 28 maja 1872 r.—um. 5 września 1917).

Prof. Marjan Smoluchowski, profesor fizyki na wszechnicy Jagiellońskiej, wybrany niedługo przed zgonem rektorem tejże wszechnicy, pozyskał w ostatnich latach zasłużoną sławę wszechświatową swemi podstawowemi odkryciami w zakresie fizyki cząsteczkowej i zasadniczych podstaw fizyki współczesnej. Znanemi już były badania jego nad przewodnictwem cieplnem gazów oraz nad teorią endosmozy elektrycznej. W r. 1906 ogłosił swą słynną i cieszącą się wszechświatowem uznaniem pracę p. t. „Zarys teorii kinetycznej ruchów Browna“. Praca ta przyczyniła się do uzmysłowienia pojęć teorii kinetycznej i pchnęła na nowe tory sposób myślenia fizyków współczesnych. Prace nad zjawiskami w t. zw. stanach krytycznych, rzuciły jasne światło na pojęcie nieodwracal-

ności zjawisk i przyczyniły się olbrzymio do postępów nauki w czasach ostatnich. Wreszcie dociekania Smoluchowskiego nad ciałami koloidalnymi pozwolą na podstawie teorii Jego oprzeć fizykę koloidów na ścisłych i jasnych podstawach. Zaslugi naukowe zmarłego pozwalają go stawiać na równi z najgenialniejszymi umysłami w historii fizyki.

Życiorys i spis prac prof. Smoluchowskiego podane są w „Roczniku“ niniejszym na str. 79.

M. J.